

Förord

Detta dokument redovisar uppskattade konsekvenser av slutligt förslag till skyddsområde, skyddsföreskrift och andra riskreducerande åtgärder för Svensbyfjärdens vattenskyddsområde.

Konsekvenserna redovisas för samtliga berörda enligt genomförd riskanalys. De utgörs av befintliga miljöfarliga verksamheter enligt register från Miljö- och tillsynsnämnden och länsstyrelsen. Därutöver har ytterligare riskobjekt och verksamheter identifierats utifrån Pirevas och Piteå kommuns samlade kompetens.

Efter genomfört samråd under 2017, se samrådsredogörelse, har riskanalysen kompletterats och såväl skyddsområdets utbredning som skyddsföreskrifterna har reviderats i samarbete med anlitad konsult. Konsultens (Ramböll) analyser och förslag finns samlade i rapporten "Översyn av Svensbyfjärdens vattenskyddsområde". I det slutliga förslaget redovisas även andra riskreducerande åtgärder för vattentäkten.

Piteå kommun

Sammanfattning

Övergripande konsekvenser:

- Råvattnet och vattenförekomsten i Svensbyfjärden, som idag är Piteå kommuns huvudvattentäkt, får ett skydd.
- Risken för förorening av vattentäkten minskar.
- Allmänheten och berörda görs medvetna om vattentäkten.
- Skyltning av täkten möjliggörs.

Konsekvenser för fastighetsägare och verksamhetsutövare:

- Verksamhetsutövare som hanterar petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor kommer att beröras genom tydligare krav gällande skydd vid förvaring och hantering i både primär som sekundär zon.
- Förbudet gällande fordonstvätt med avfettningsmedel, rengöringsmedel eller tvättmedel omfattar såväl yrkesmässig verksamhet som privatpersoner. Alla i primär zon som tvättar fordon på annan plats än anläggning som prövats enligt miljöbalken kommer därför att beröras av denna föreskrift.
- Tillstånd kommer att krävas för yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel i både primär och sekundär zon.
- Spridning av växtnäringsämnen på frusen, vattenmättad, översvämmad eller snötäckt mark kommer inte längre att tillåtas inom primär och sekundär zon. Lagring av växtnäringsämnen direkt på mark är förbjuden med undantag av tillfällig lagring Djurägare (häst, får m.m.) som idag eventuellt lagrar gödsel direkt på mark kommer att påverkas av förbudet.
- Högre krav kommer att ställas på befintliga avloppsanläggningar inom markområde inom 100 meter från Svensbyfjärden.
- Möjligheten att använda och förvara avfall kan begränsas för verksamheter som hanterar avfall inom primär skyddszon.
- Energianläggningar från ytvatten i Svensbyfjärden kommer inte vara tillåtet.
- Nyetablering av materialtäkt är förbjuden i den primära zonen. Tillstånd krävs för alla husbehovstäckter inom primär zon.
- Miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken får inte etableras utan tillstånd i primär och sekundär zon.
- Vattenbruksverksamhet i Svensbyfjärden och nyetablering av brandövningsplats i primär zon kommer inte att tillåtas. Inom sekundär zon krävs tillstånd.

Konsekvenser för tillsynsmyndigheten:

- Tillsynsmyndigheten (kommunens nämnd för miljöfrågor) behöver ta fram underlag (blanketter, beslutsmallar etc.), bedömningsgrunder och arbetsrutiner avseende tillståndsprövningar och tillsyn enligt skydds-föreskrifterna. Den inledande fasen bedöms bli resurskrävande.
- Tillsynsmyndigheten kan behöva genomföra kartläggningar av verksamheter som kan omfattas av skydds-föreskrifterna och eventuellt saknas i tillsynsmyndighetens register. Det handlar om t.ex. cisterner, miljöfarliga verksamheter och enskilda avloppsanläggningar.
- Tillsynsarbetet omfattar även verksamheter som kan utgöra en risk för vattentäkten men som inte regleras i skydds-föreskriften. I dessa fall kan tillsynsmyndigheten med stöd av miljöbalken ställa krav på verksamhetsutövare att vidta riskreducerande åtgärder om det bedöms nödvändigt för att skydda vattentäkten.

Konsekvenser för Pireva/Piteå kommun:

- Pireva/Piteå kommun behöver ta fram informationsmaterial och på lämpligt sätt sprida informationen till berörda.
- Pireva behöver ta fram en skyltplan och sätta upp skyltar som informerar om vattenskyddsområdet.
- Pireva/Piteå kommun behöver arbeta med riskreducerande åtgärder när det gäller de verksamheter/objekt som enligt genomförd riskanalys kan utgöra en risk för vattentäkten men som inte omfattas av skyddsföreskrifterna.

Innehållsförteckning

1.	Inledning.....	5
2.	Begrepp och regelverk.....	5
3.	Konsekvenser för dricksvattentäkten	6
4.	Konsekvensanalys verksamhetsutövare och fastighetsägare inom respektive skyddszon	6
4.1	Omfattning.....	6
4.2	Skyddsföreskrifter.....	6
	1 § Allmänna föreskrifter	6
	Konsekvenser	6
	2 § Skadliga ämnen för grund- eller ytvattnet.....	7
	Konsekvenser	7
	3 § Fordonstvätt.....	8
	Konsekvenser	8
	4 § Kemiska bekämpningsmedel.....	8
	Konsekvenser	8
	5 § Växtnäringsämnen.....	8
	Konsekvenser	9
	6 § Avloppsvatten	9
	Konsekvenser	9
	7 § Avfall och upplag	9
	Konsekvenser	9
	8 § Energianläggningar.....	10
	Konsekvenser	10
	9 § Tåktverksamhet.....	10
	Konsekvenser	10
	10 § Annan miljöfarlig verksamhet än tåktverksamhet.....	10
	Konsekvenser	10
	11 § Allmänna bestämmelser	11
	Konsekvenser	11
	12 § Övergångsbestämmelser	11
	Konsekvenser	11
	13 § Överträdelse och påföljd	11
	Konsekvenser	12
5.	Konsekvensanalys tillsynsmyndigheten.....	12
6.	Konsekvensanalys Pireva/Piteå kommun	12

1. Inledning

Motiv och syfte med föreslaget vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter samt andra riskreducerande åtgärder är att skydda och säkra Svensbyfjärdens ytvattentäkt från både akuta och långsiktiga risker i ett flergenerationsperspektiv. Skyddsområdet, föreskrifterna och de andra riskreducerande åtgärderna ska begränsa eventuella föroreningar samt motverka att diffusa och punktvisa föroreningar når vattnet i Svensbyfjärden. Skyddsområdet, föreskrifterna och övriga riskreducerande åtgärder utgör styrmedel för att reglera verksamheter och markanvändning.

Förslaget har tagits fram med utgångspunkt från Naturvårdsverkets handbok (NH 2010:5) om vattenskyddsområde och allmänna råd om vattenskyddsområde (NFS 2003:16). De allmänna råden är anpassade utifrån generella förhållanden. Föreskrifterna har anpassats utifrån skyddsbehov, lokala förhållanden och storlek på föreslaget vattenskyddsområde.

Efter genomfört samråd under 2017 har konsult (Ramböll) anlåtits för att komplettera riskanalysen och föreslå justering av skyddsområdets utbredning utifrån riskanalysen. Följande underlag, efter överväganden i projekt- och styrgrupp, ligger till grund för slutligt förslag:

- Risk och sannolikhet för olyckor och utsläpp med påverkan på täkten
- Riskobjekt och riskkällor inom vattenskyddsområdet
- Länsstyrelsens yttrande 2013-10-04
- Informationsmaterial från Miljösamverkan (MS 2010) i Skåne och västra Götaland
- Omvärldsanalys angående skyddsföreskrifter för ytvattentäkter runt om i Sverige, inklusive Luleå och Skellefteå (konstgjord infiltration av älvvatten).
- Miljöbalken (MB) och föreskrifter och förordningar till denna samt övrig berörd lagstiftning
- Juridisk granskning, Ulf Skorup på advokatfirman Åberg & Co.
- Rapport från Ramböll – ”Översyn av Svensbyfjärdens vattenskyddsområde”

2. Begrepp och regelverk

Förbud är en strängare reglering än ett tillståndskrav och bör användas om huvudregeln är att verksamheten eller åtgärden inte ska bedrivas.

Krav på tillstånd används i de fall det bedömts nödvändigt och möjligt att kontrollera förutsättningarna för hur en verksamhet eller åtgärd bedrivs inom ett vattenskyddsområde.

Förekommer krav på tillstånd enligt föreskrifterna ska det som regel kunna ges av tillsynsmyndigheten. Tillståndsansökningar skickas in till den kommunala nämnden för miljöfrågor. Ett tillstånd kan förenas med särskilda villkor som verksamhetsutövaren måste följa för att tillståndet ska gälla.

Den som ansöker om tillstånd behöver ta fram underlag till sin ansökan. En tillståndsansökan enligt skyddsföreskrifterna har inte samma omfattning som en tillståndsansökan enligt miljöbalken. Bland annat finns inte krav på miljökonsekvensbeskrivning eller samråd med berörda. Tillsynsmyndigheten har rätt att ta ut en avgift för att handlägga tillståndsansökan och det är den sökande som betalar.

Ansökan om **dispens** från de förbud som anges i skyddsföreskrifterna prövas av Länsstyrelsen i Norrbottens län. Länsstyrelsen har rätt att ta ut en avgift för att pröva ärendet och det är den sökande som betalar. En dispens kan bli förknippad med villkor. Villkoren ska grundas på förutsättningar för den enskilda verksamheten och måste följas för att dispensen ska vara giltig.

En fastighetsägare eller verksamhetsutövare som berörs av skyddsföreskrifterna på ett sätt som gör att pågående markanvändning avsevärt försvåras kan ha rätt till **ersättning**. Eventuella ersättningsfrågor

prövas av mark- och miljödomstolen. Ärenden om ersättningsanspråk kan prövas först då skyddsföreskrifterna är fastställda.

Den som prövar sin rätt till ersättning måste ha fått ett slutgiltigt beslut som grund för prövningen. Ett sådant beslut kan till exempel vara att man inte fått tillstånd för det man önskar utföra eller att villkoren som ges upplevs så långtgående att de omöjliggör verksamhet. Det kan också vara att man nekats dispens från ett förbud i skyddsföreskrifterna.

3. Konsekvenser för dricksvattentäkten

Den tydligaste effekten med införande av vattenskyddsområde, tillhörande skyddsföreskrifter samt införande av systematiskt arbete med andra riskreducerande åtgärder för Svensbyfjärden är att råvattnet och vattenförekomsten i Svensbyfjärden, som idag är Piteå kommuns huvudvattentäkt, får ett skydd. Medvetenheten om täkten kommer att öka och risken för förorening av täkten kommer samtidigt att minska. När vattenskyddsområdet är fastställt kommer området att kunna skyltas upp.

4. Konsekvensanalys verksamhetsutövare och fastighetsägare inom respektive skyddszon

Nedan anges de bedömda konsekvenserna för olika typer av verksamheter och fastighetsägare. Notera att bedömningen är på en övergripande nivå då kommunen inte har register över samtliga aktiviteter som förekommer inom respektive verksamhet. En bedömning har gjorts bl.a. utifrån verksamhetens miljötillstånd, kända aktiviteter och andra eventuellt vanliga aktiviteter. Systematiskt arbete med andra riskreducerande åtgärder än skyddsföreskrifter berör främst Pireva (huvudmannen), Räddningstjänsten samt Trafikverket.

4.1 Omfattning

Svensbyfjärdens vattenskyddsområde upptar en stor geografisk yta som inklusive tertiär zon totalt uppgår till 205 032 ha. Primär zon utgörs av 4157 ha och totalt berörda fastigheter är 967 och sekundär zon av 3761 ha och totalt berörda fastigheter är 2264. Efter översyn och revidering är det i runda tal en halvering, för både yta och antal berörda i både primär och sekundär zon. Inga föreskrifter föreslås för den tertiära zonen.

4.2 Skyddsföreskrifter

I § Allmänna föreskrifter

Vattentäktsson

*I vattentäktssonen är all annan verksamhet än vattentäktverksamhet **förbjuden**. Motorfordon med petroleumbaserat bränsle får köras till och från fastighet som angränsar till vattentäktssonen endast om det sker under iakttagande av stor aktsamhet.*

Tankning av petroleumbaserat bränsle som inte kan äga rum utanför vattentäktssonen, ska ske under iakttagande av stor aktsamhet.

Vattentäktssonen ska vara synligt avgränsad med skyltar.

Konsekvenser

Vattentäktssonen omfattar bara vattenområdet. I dagsläget förekommer inga verksamheter inom zonen. Exempel på verksamheter som inte får förekomma eller etableras i vattentäktssonen kan vara fiskodling, muddring och nedläggning av sjövarmeslingor för energiuttag.

Vattentäktssonen gränsar till bebyggelse och 65 närliggande fastigheter har direktkontakt med vattentäktssonen. I princip alla fastigheter är anslutna till kommunalt VA. Senast 2019 kommer alla vara

anslutna till kommunalt VA. Nya enskilda avlopp kommer alltså inte att tillkomma. Några fastigheter som gränsar till vattentäktzonen har bryggor och vissa fastighetsägare använder motorfordon som exempelvis båt och skoter för transport ut på Svensbyfjärden.

Den skoterled som sedan tidigare gått över Ursviken har dragits om med hänvisning till befintligt råvattenintag och föreslaget vattenskyddsområde. Motordriven båttrafik är sannolikt en större risk än skotertrafik, då motorerna och bränslet står i direkt kontakt med vattnet.

Idag finns ett allmänt strandbad i vattentäktzonen. Inga restriktioner föreslås för badet eller badande.

Vattentäktzonen kommer att märkas ut med skyltar i landområdet intill vattnet på väl synliga platser för att informera allmänhet om de restriktioner som gäller samt vart man vänder sig vid akut olycka.

2 § Skadliga ämnen för grund- eller ytvattnet

Primär skyddszon

Förvaring av sammanlagt mer än 100 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor utan nederbördsskydd och sekundärt skydd, som rymmer hela den lagrade volymen, är **förbjuden**. Undantaget från förbudet är:

- förvaring av drivmedel i fordon och arbetsmaskiner som är i bruk samt
- förvaring av petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor för drift av huvudmannens egna vattentäktsverksamhet

Förvaring och annan hantering av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Undantaget från tillståndsplikten är:

- tillfällig förvaring av en dagsförbrukning av drivmedel till arbetsfordon i drift
- oljetankar belägna inomhus för bostadsuppvärmningsändamål
- transport av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor
- förvaring av drivmedel i fordon och arbetsmaskiner som är i bruk samt
- förvaring av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor för drift av huvudmannens egna vattentäktsverksamhet

Sekundär skyddszon

Förvaring och annan hantering av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för förvaring som sker nederbördsskyddat och med sekundärt skydd som rymmer hela den lagrade volymen. Undantaget från tillståndsplikten är också:

- oljetankar belägna inomhus för bostadsuppvärmningsändamål
- transport av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor
- förvaring av drivmedel i fordon och arbetsmaskiner som är i bruk samt
- förvaring av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor för drift av huvudmannens egna vattentäktsverksamhet

Konsekvenser

Skyddsföreskriften reglerar hur förvaring och annan hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor får ske inom primära och sekundär skyddszon. Det ställs krav på nederbördsskydd och sekundärt skydd som rymmer hela den lagrade volymen och i vissa fall krävs tillstånd.

Regleringen i skyddsföreskriften kan påverka alla befintliga eller nya verksamheter som inte uppfyller kravet på nederbördsskydd och sekundärt skydd som rymmer hela den lagrade volymen. Regleringen kan medföra ökade kostnader för att uppfylla dessa krav samt en ökad administrativ börda, genom att tillstånd måste sökas för verksamhet som tidigare inte varit tillståndspliktig. De verksamheter som kan

beröras är drivmedelsanläggningar, lantbruk och jordbruk, flygplats, kraftstation (vattenkraft) och övriga verksamheter som har cisterner.

Privatpersoner bedöms inte påverkas av skyddsföreskriften, eftersom det fortsatt kommer att vara tillåtet att förvara upp till 100 liter inom primär zon (motsvarar fem jeepdunkar) och upp till 250 liter inom sekundär zon utan restriktioner.

Befintliga miljöfarliga verksamheter som har tillstånd enligt miljöbalken är genom tillståndets rättskraft skyddade från förbud och tillståndskrav enligt skyddsföreskriften i de delar som tillståndet omfattar. Tillstånd enligt skyddsföreskriften krävs inte för verksamhet som har tillståndsprövats eller kräver tillstånd enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken eller förordningar och föreskrifter som har meddelats med stöd av miljöbalken.

3 § Fordonstvätt

Primär skyddszon

Fordonstvätt med avfettningsmedel, rengöringsmedel eller tvättmedel är **förbjudet** med undantag för inom anläggning som prövats enligt miljöbalken genom anmälan eller tillståndsprövning.

Konsekvenser

Förbudet omfattar såväl yrkesmässig verksamhet som privatpersoner. Alla som tvättar fordon på annan plats än anläggning som prövats enligt miljöbalken kommer därför att beröras av denna föreskrift.

Avspolning med kallvatten på fordon och arbetsmaskiner som exempelvis traktorer kommer fortsättningsvis kunna ske. Fordonstvätt ska i annat fall ske i godkänd anläggning för fordonstvätt.

4 § Kemiska bekämpningsmedel

Primär och sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte när det gäller normal användning av bekämpningsmedel klass 3 för en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets trädgårdsskötsel eller punktsanering för att utrota ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa.

Konsekvenser

Såväl brukare som ägare av åkermark (jordbruk) och skogsmark samt övriga verksamheter som hanterar bekämpningsmedel och skadliga kemikalier kan beröras av kravet på tillstånd. Inom skyddsområdet finns ett stort antal jordbruk i anslutning till Svensbyfjärden och dess tillflöden. Det är främst potatisodlare som frekvent använder bekämpningsmedel. Bladmögel har inte förekommit i Norrland tidigare, men blivit allt vanlig på senare år. De mindre verksamheterna använder, enligt uppgift från LRF, inte bekämpningsmedel i någon större omfattning. Inom jordbruken anlitas ofta behörig person för bekämpning eftersom stora krav ställs på t.ex. utbildningsbevis och användningstillstånd enligt förordning (2014:425) om bekämpningsmedel.

5 § Växtnäringsämnen

Primär och sekundär skyddszon

Spridning av växtnäringsämnen på frusen, vattenmättad, översvämmad eller snötäckt mark är **förbjuden**.

Lagring av växtnäringsämnen direkt på mark är **förbjuden** med undantag för tillfällig lagring, under maximalt tre veckor, av stallgödsel i stuka på det fält där gödseln ska spridas om det sker på ett minsta avstånd av 50 m från vattendrag.

Konsekvenser

Spridning på frusen, vattenmättad och översvämmad eller snötäckt mark kommer inte längre att tillåtas oavsett tidpunkt på året. Djurägare (häst, får m.m.) som idag eventuellt lagrar gödsel direkt på mark kommer att påverkas av förbudet. Tillfällig lagring i stuka får ske under maximalt tre veckor om det sker på ett skyddsavstånd av 50 meter.

6 § Avloppsvatten

Primär skyddszon

Inom markområde inom 100 m från Svensbyfjärden är små avloppsanordningar för hushållspillvatten **förbjudna** om de inte uppfyller Naturvårdsverkets krav på hög skyddsnivå.

Konsekvenser

Det finns cirka 200 små avloppsanordningar inom den primära zonen. Av dessa finns cirka 70 i Långnäs, som kommer att omfattas av kommunalt VA inom de närmsta åren. Högre krav kommer att ställas på dessa befintliga avloppsanläggningar. Skyddsföreskriften om avloppsvatten kommer dels att tillämpas vid tillståndsprövning av nya anläggningar och dels via tillsyn genom att krav ställs av befintliga anläggningar som inte uppfyller hög skyddsnivå.

Avledning av dagvatten regleras inte via skyddsföreskriften. Denna fråga kommer att hanteras inom ramen för det pågående arbetet med att ta fram en dagvattenstrategi för Piteå kommun. Om det bedöms angeläget för att skydda vattentäkten kan tillsynsmyndigheten ställa krav på rening av dagvatten med stöd av miljöbalken.

7 § Avfall och upplag

Primär skyddszon

Deponering, upplag och återfyllnad av eller med avfall, förorenade massor samt massor med okänd föroreningsbelastning är **förbjudet**. Undantaget från förbudet är inert avfall och trädgårdsavfall. Undantaget från förbudet är också komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, som läggs i hushållskompost på den egna fastigheten.

Mellanlagring och bearbetning av farligt avfall är **förbjudet**. Undantaget från förbudet är tillfällig förvaring av farligt avfall som har uppkommit i den primära skyddszonen, i väntan på borttransport, om förvaringen sker på plats som är utrustad med nederbördsskydd och sekundärt skydd som rymmer hela den lagrade volymen.

Deponering, upplag, mellanlagring och bearbetning av asfalt, oljegrus, och vägsalt är **förbjudet**.

Upplag av snö från trafikerade ytor från område utanför den primära skyddszonen är **förbjudet**.

Konsekvenser

Upplag och återfyllnad med förorenade massor kommer inte vara tillåtet inom primär zon. Även upplag och mellanlagring av asfalt, oljegrus och vägsalt är förbjudet. Förbudet berör alla fastighetsägare och verksamhetsutövare inom zonen. Upplag som uppstår i samband med beläggningsarbeten kommer med detta förbud att styras ut från den primära zonen eller till annan plats och hantering. Möjligheten att använda och förvara avfall kan begränsas för verksamheter som hanterar avfall inom primär skyddszon. Även återvinning av avfall för anläggningsändamål, som är anmälningspliktigt enligt miljöbalken, kan begränsas i primär skyddszon genom denna reglering.

Det finns ett snöupplag vid Bergsviksbrons nordvästra sida, avfart från Taktvägen. Den del som ligger inom primär zon kommer inte att kunna användas för snö som kommer från områden utanför den primära skyddszonen. Snöupplaget används sparsamt enligt Trafik och gator, Piteå kommun. Vid snörika vintrar tippas däremot snö från villaområdena i Öjebyn.

8 § Energianläggningar

Primär skyddszon

Nyetablering av anläggning för utvinning eller lagring av energi från ytvatten i Svensbyfjärden är **förbjuden**.

Konsekvenser

Inga nya anläggningar för utvinning eller lagring av energi från ytvatten i Svensbyfjärden kan etableras. Förbudet bedöms inte påverka särskilt många, eftersom denna typ av energianläggning inte är så frekvent förekommande.

9 § Tåktverksamhet

Primär skyddszon

Ny etablering av materialtåkt är **förbjuden**. Husbehovståkt är undantagen från förbudet men kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Konsekvenser

Tillstånd för materialtåkt lämnas av Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Husbehovståkt med ett totaluttag på över 10 000 ton är anmälningspliktiga enligt miljöbalken. Om uttaget understiger denna mängd krävs ingen anmälan enligt miljöbalken. Genom att det krävs tillstånd för samtliga husbehovståkt enligt skyddsföreskriften fångas även mindre husbehovståkt in.

Befintliga tåkt omfattas inte av denna föreskrift. Idag finns ca 20 kommersiella tåkt inom Piteå kommun. Ingen av dessa ligger inom primär skyddszon. Förbud för nyetablering av materialtåkt bedöms inte påverka möjligheten till kommersiellt materialuttag i särskilt stor omfattning.

10 § Annan miljöfarlig verksamhet än tåktverksamhet

Primär skyddszon

Etablering av miljöfarlig verksamhet för vilken gäller anmälningssskyldighet enligt 9 kap. miljöbalken eller enligt författning utfärdad med stöd av 9 kap. miljöbalken, får inte ske utan **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Undantaget är miljöfarlig verksamhet som enbart medför miljöpåverkan från luftutsläpp, buller, skakningar eller ljus.

Vattenbruksverksamhet i Svensbyfjärden är **förbjuden**.

Ny etablering av brandövningsplats är **förbjuden**.

Sekundär skyddszon

Etablering av miljöfarlig verksamhet för vilken gäller anmälningssskyldighet enligt 9 kap. miljöbalken eller enligt författning utfärdad med stöd av 9 kap. miljöbalken, får inte ske utan **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Undantaget är miljöfarlig verksamhet som enbart medför miljöpåverkan från luftutsläpp, buller, skakningar eller ljus.

Ny etablering av brandövningsplats får inte ske utan **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Konsekvenser

Att vattenbruksverksamhet (t.ex. fiskodling) kommer inte att tillåtas inom primär zon bedöms inte medföra några stora konsekvenser. Ny etablering av brandövningsplats kommer att förbjudas inom primär skyddszon och kräva tillstånd i sekundär skyddszon. Detta kan möjligen medföra konsekvenser för Räddningstjänsten.

Miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken, kommer att kräva tillstånd enligt skyddsföreskriften vid etablering inom skyddszonerna. Högre krav på t.ex. rening kan komma att ställas

för verksamheter med utsläpp som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten. Detta kan medföra förhöjda kostnader vid etablering av miljöfarlig verksamhet inom skyddszonerna.

11 § Allmänna bestämmelser

I det fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan lämnas till den kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd kan förenas med särskilda villkor.

Om särskilda skäl finns, och under förutsättning att det inte motverkar syftet med skyddet, kan berörd tillsynsmyndighet medge dispens från förbud enligt dessa föreskrifter. Dispens kan förenas med särskilda villkor.

Tillstånd enligt dessa föreskrifter krävs inte om verksamheten har tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken eller förordningar som har meddelats med stöd av miljöbalken.

Konsekvenser

Alla nya och befintliga verksamheter, fastighetsägare eller övriga som berörs av tillståndskrav enligt skyddsföreskrifterna måste inkomma med en ansökan till kommunens nämnd för miljöfrågor. För befintliga verksamheter gäller övergångsbestämmelser enligt 12 §.

Tillstånd krävs för:

- Hantering av mer än 250 liter petroleumprodukter i primär och i sekundär skyddszon om nederbördsskydd och sekundärt skydd saknas.
- Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel i primär och sekundär skyddszon.
- Husbehovstäkt inom primär skyddszon.
- Etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken i primär och sekundär skyddszon.
- Etablering av brandövningsplats i sekundär skyddszon.

12 § Övergångsbestämmelser

För befintliga anläggningar och verksamheter träder föreskrivna förbud och föreskrivna krav på tillståndsplikt ikraft två år efter att dessa skyddsföreskrifter fastställts. För befintliga små avloppsanordningar enligt § 6 träder föreskrivet förbud ikraft fem år efter att dessa skyddsföreskrifter fastställts. Därefter får verksamhet eller anläggning som omfattas av förbud inte bedrivas eller användas. Vidare får verksamhet eller anläggning som omfattas av tillståndsplikt enligt dessa föreskrifter inte bedrivas eller användas efter denna tidpunkt om inte tillståndsplikten uppfylls.

Konsekvenser

Befintliga verksamheter som i skyddsföreskrifterna omfattas av tillståndskrav måste ha ansökt om och beviljats tillstånd senast två år efter det att skyddsföreskrifterna har trätt i kraft. Små avloppsanläggningar som inte uppfyller kraven enligt 6 § måste vara åtgärdade senast fem år efter det att skyddsföreskrifterna har trätt i kraft.

13 § Överträdelse och påföljd

Bestämmelser om straff vid överträdelse av dessa föreskrifter finns i 29 kap. miljöbalken om inte ansvarsbestämmelser finns utfärdade i annat sammanhang.

Konsekvenser

Endast de som inte följer dessa skyddsföreskrifter kommer att påverkas av dessa bestämmelser. Vid misstanke om brott har tillsynsmyndigheten en skyldighet att anmäla överträdelse av bestämmelser i miljöbalken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av balken till Polismyndigheten eller Åklagarmyndigheten. För brott mot områdesskydd döms till böter eller fängelse i högst den som med uppsåt eller av oaktsamhet orsakar skada eller en risk för skada på eller annan olägenhet för de miljövärden som avses att skyddas i ett vattenskyddsområde. För förseelse mot områdesskydd döms till böter den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot en föreskrift eller bestämmelse som har meddelats för skyddet av ett vattenskyddsområde.

5. Konsekvensanalys tillsynsmyndigheten

Tillsynsmyndigheten behöver ha beredskap för att hantera såväl tillståndsprövningar som tillsyn enligt föreskrifterna när dessa träder ikraft. Det innebär att tillsynsmyndigheten behöver ta fram underlag (blanketter, beslutsmallar etc.), bedömningsgrunder och arbetsrutiner. Den inledande fasen bedöms bli resurskrävande.

Tillsynsmyndigheten kan behöva genomföra kartläggningar av verksamheter som kan omfattas av skyddsföreskrifterna och eventuellt saknas i tillsynsmyndighetens register. Det handlar om t.ex. cisterner, miljöfarliga verksamheter och enskilda avloppsanläggningar.

Tillsynsarbetet omfattar även verksamheter som kan utgöra en risk för vattentäkten men som inte regleras i skyddsföreskriften. I dessa fall kan tillsynsmyndigheten med stöd av miljöbalken ställa krav på verksamhetsutövare att vidta riskreducerande åtgärder om det bedöms nödvändigt för att skydda vattentäkten. Efterlevnaden av vissa föreskrifter bedöms bli mycket svår att kontrollera i praktiken. I dessa fall krävs istället förebyggande arbete såsom information.

För handläggning av tillståndsansökningar enligt skyddsföreskrifterna samt visst tillsynsarbete kan avgift tas ut. Det tillkommer dock även tillsynsarbete där ingen avgift kan tas ut.

6. Konsekvensanalys Pireva/Piteå kommun

Pireva (huvudmannen) och Piteå kommun behöver ta fram informationsmaterial och på lämpligt sätt sprida informationen till berörda. Genom informationsinsatser finns möjlighet att kommunicera vikten av att skydda kommunens vattentäkt samt öka medvetenheten om skyddsföreskrifterna.

Pireva behöver ta fram en skyltplan och sätta upp skyltar på lämpliga platser för att informera om vattenskyddsområdet.

Pireva tillsammans med Piteå kommun behöver systematiskt arbeta med andra riskreducerande åtgärder när det gäller de verksamheter/objekt som enligt genomförd riskanalys kan utgöra en risk för vattentäkten men som inte omfattas av skyddsföreskrifterna.